

Maria Heliste

LL, erikoistuva lääkäri
Hyks, ATeK, Meilahden sairaala
Maria.heliste[a]fimnet.fi

Syntynyt dosentiksi

Miksi en voinut syntyä dosentiksi? Miksi en voisi jo osata kaikkea? Olisin nyt erikoistumiskierrossa vain pat-
sastelemassa kaikella sillä tiedolla ja osaamisella, mitä minulla jo on. Sen sijaan joka ikinen päivä tulee jotain mitä en osaa, ja joka kerta kun osaan edes vähän jotakin, minulle annetaan jotain, mitä en osaa.

En tiedä, pystyvätkö seniorilääkärit tavoittamaan enää sitä tunnetta, millaista on, ettei oikein osaa. Ei tiedä tai ei ainakaan ole varma. Niistä asioista, mitä luuli tietävänsä, ei yhtäkkiä tiedäkään tai tekee sen jotenkin väärin ”kun ei meillä noin ole ollut tapana tehdä”, vaikka on juuri oppinut että se tehdään ”aina niin”. Ja kun luulee, että osaa jotain, se menee pieleen tehdessä. Sitten pitää vielä huolestua siitä, että on asioita joista ei tiedä, ettei tiedä. Ja haluaisi niin kovasti osata ja onnistua, että suututtaa, ettei jo osaa.

Vaikka tutkitusti multitasking ei ole mahdollista, parhaimmillekaan, on erikoistuvan arkipäivää murehtia samaan aikaan kädentaitoja ja medisiinaa, vaikka kummassakin riittäisi kerralla tarpeeksi. Anestesiaalääkärinä sitä paitsi harvoin on viikkoa aikaa harkita ja harjoitella.

Sitten tulee päiviä, kun ei saa edes tippaa laitettua, puhumattakaan keskuslaskimokatetrasta eikä tiedä onko se helpottavaa vai ahdistavaa, että apuun tullut seniori ottaa neulasta ja tuikkaa oikeaan kohtaan. Välillä tekee mieli lähteä kotiin eikä palata seuraavana päivänä.

Erikoistuminen on sitä, että oma osaaminen on niin heikosti vielä kiinni, että ympäristön muuttuminen heilauttaa sen sijoiltaan. Uudessa työpaikassa kaikki aiemmin opittu substanssi-osaaminen tuntuu katoavan sen lisäksi, että koko

henkilökunta ympärillä vaihtuu eikä löydä edes vessaa. Ja kukaan ei tiedä nimeäsi, mutta ahaa, olet taas se joku uusi, joka ei osaa mitään. Eikä millään haluaisi, että äänestä kuuluu epävarmuus. Ei haluaisi, että siitä kuuluu osaamattomuus, jännitys, epätietoisuus. Silti olen varma, että kuuluu. Se taas kuuluu asiaan. Sillä en ole syntynyt dosentiksi ja joskus ne oppivelat on maksettava, kuten eräs kokenut hoitaja sanoi.

Oppiminen vain on kovin raskasta. Silti, päiväkään en vaihtaisi uravalinnastani. On puhtaasti hienoa olla samassa paikassa töissä oman alansa huippuosajien kanssa. Se herättää toivoa: ehkä minäkin sitten joskus, kunhan menee tarpeeksi aikaa. Vaikka itse asiassa pelkkä aika ei tee minusta mitään muuta kuin vanhan. Taitavaksi ei tulla ajan kanssa vahingossa. Kuten eräs yleislääketieteen professori sanoi taannoin, pelkkä lääkärin kanssa samassa huoneessa oleskelu ei ole vielä parantanut ketään, samalla tavalla pelkkä yliopistosairaalan seinien sisäpuolella ajan viettäminen ei tee kestäväkään huippuosajaa. Se vaatii pirusti työtä, itsekuria ja epäonnistumisen sietämistä. Minulta. Vähän myös ympäristöltä.

Nimikkeeni on erikoistuva lääkäri. Siksi, etten ole vielä erikoislääkäri. Eikä sille voi mitään. Muuta kuin mennä töihin päivästä toiseen. Altistaa itseään uusille tilanteille, ihmisille, potilaille. Ja useimmiten osaan laittaa tipan. Ja vaikka sitä ei aina saisikaan, kannattaa mennä töihin myös seuraavana päivänä. ■

Eikä tiedä onko se helpottavaa vai ahdistavaa, että apuun tullut seniori ottaa neulasta ja tuikkaa oikeaan kohtaan